

Geschiedt biologisch uitgangsmateriaal, voldoende verkrijgbaar of niet?

Steven P.C. Groot, Wageningen UR, Plant Research International,
Edith Lammerts van Bueren, Louis Bolk Instituut,
Wijnand Sukkel, Wageningen UR, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Biologisch zaaizaad en plantgoed

Vanaf 2004 moet al het zaaizaad en plantgoed voor de biologische teelt ook biologisch zijn vermeerderd. Er is dan geen ontheffing meer mogelijk. Zal er dan voldoende biologisch vermeerderd zaaizaad en plantgoed beschikbaar zijn?

Beschikbaarheid

Veel traditionele zaadbedrijven leveren ook zaden voor biologische teelt, soms ook al biologisch geproduceerd. Daarnaast zijn er gespecialiseerde biologische zaadbedrijven. Informatie over beschikbaar biologisch zaad is te vinden in o.a. de 'Groene zaden gids', op de internetpagina van OrganicXseeds of bij de individuele zaadbedrijven.

- Alternatieve niet-chemische ontsmettingsmethoden zijn soms nodig als het zaaizaad ziektekiemen bevat. Die methoden zijn vaak nog niet beschikbaar.
- Onkruiden geven bij bijvoorbeeld graszaadteelt extra werk om het zaad zuiver te houden.
- Hoge arbeidskosten voor onkruidbeheersing kunnen verminderd worden door een snelle opkomst van het zaaizaad of pootgoed, ook onder ongunstige omstandigheden, en eisen een snelle sluiting van het gewas.
- Voor houtige gewassen is een alternatief stekmiddel noodzakelijk.

De zaadbedrijven werken er hard aan om in 2004 van verreweg de meeste groenten en akkerbouwgewassen biologisch zaad van goede kwaliteit beschikbaar te hebben. Voor de sierteelt zal dit nog zeer moeilijk zijn.

Knelpunten

- Voor veel gewassen is het nog zeer moeilijk om ziektevrij zaden te produceren. Ziekten die optreden tijdens de productie geven oogstverliezen, maar ook risico's op besmet zaaizaad. Optimaliseren van teeltmaatregelen voor een gezonde biologische zaadproductie is nodig.
- Er zijn nog niet voor alle gewassen genoeg rassen beschikbaar die geschikt zijn voor zowel biologische teelt als biologische vermeerdering.

Oplossingsrichtingen

In opdracht van het Ministerie van LNV wordt gewerkt aan oplossingen voor deze knelpunten. Het onderzoek is gericht op geschiktheid van bestaande rassen voor biologische teelt, maar ook op de mogelijkheid om op economische wijze zaad te produceren onder biologische condities. Ook worden alternatieven onderzocht door bijvoorbeeld het inzetten van middelen van plantaardige oorsprong of het gebruik van 'goede' bacteriën voor beheersing van ziekten in zaaizaad of beworteling van stekken. Methoden worden ontwikkeld voor het uitsorteren van besmet zaad of plantgoed waardoor het 'schone' materiaal geen verdere behandeling hoeft te ondergaan. Onderzocht wordt hoe zaden beter kunnen kiemen onder ongunstige omstandigheden.